

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhân** tarafından Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **16.01.2024**

Sevda KARACA
Gaziantep Milletvekili

BirGün gazetesinin haberine göre; Tokat'ın Çamlıbel ilçesinde bulunan, 75 işçinin çalıştığı Kılıç Ayakkabı Fabrikası'nda Mart 2023'te 31 işçi zehirlenerek hastaneye kaldırılmıştır. Kilo kaybı, uzuvlarda hissizlik ve yürüyememe gibi şikâyetleri bulunan işçilere solvent etkilenmesine bağlı Solvent Polinöropatisi teşhisi konulmuştur. Yardımsız uzun süre yürüyemeyen işçilerde kollarda ve bacaklarda hafif felç, hareket etkinliğinin kaybolması yaşanmıştır ve 10 aydır tedavi görmelerine rağmen sağlıklarına kavuşamamışlardır. Bazı işçilerde yüzde 92 oranında malullük tespit edilmiştir.

Bakanlığınızın yaptığı denetimlerde iş yerinde Temmuz 2022'den itibaren solvent bazlı yapıştırıcının kullanıldığı tespit edilmiştir. Müfettişlerin tutanağına göre; olay öncesi son 6 ayda yapıştırıcının fiziksel özelliklerinin, malzeme güvenlik bilgi formunda belirtilenden farklı olduğunun bilinmesine rağmen kullanımına devam edildiği tespit edilmiştir. Ayrıca, Şubat 2023 itibarıyla üretimde kapasite artırımına gidilerek çalışanların fazla süre ve fazla miktarda kimyasala maruz kaldıkları ortaya çıkmıştır. Hastalık ortaya çıkana kadar hiçbir iş güvenliği önlemi alınmadığını belirten işçiler dava açmalarının ardından işten çıkartılmıştır.

Olayın ardından imalathanenin faaliyetleri durdurulsa da aynı işletme sahibinin Tokat'ın Yeşilyurt ilçesinde de ayakkabı imalathanesi bulunduğu basına yansımıştır.

Bu bağlamda;

1. Kimyasallarla çalışılan bu işyerinde; işyerinin açılması ve sonrasında üretimine devam edebilmesi için işçi sağlığı ve güvenliğine ilişkin gerekli yasal şartlar sağlanmış mıdır?
2. Adı geçen işyerine, hastalıklar açığa çıkmadan önce ne sıklıkla denetim yapılmıştır? Denetim sonuçları ne olmuştur?
3. Adı geçen işyeri için Bakanlığınız ya da bağlı kurumlara işçiler tarafından yapılmış bir şikâyet olmuş mudur? Olduysa şikâyet sonrasında ne tür işlemler yapılmıştır?
4. Yapılan soruşturmada işverenlerin yüzde yüz kusurlu olduğu açığa çıkmasına karşın başka işyerinde aynı üretim alanında faaliyet gösterdiği belirtilmiştir. Adı geçen işverenlerin diğer işyerlerine denetim yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonucu ne olmuştur?

5. İşçilerin hak ve alacaklarını alması ve sağlıklarına kavuşması ile işverenin cezalandırılması için sürece dahil olacak mısınız?
6. Benzer kimyasalların kullanıldığı ayakkabı üreticisi fabrika sayısı kaçtır? Bu işyerlerine denetim yapılmakta mıdır?
7. Kimyasalla çalışılan işyerlerinde işçi sağlığı ve güvenliği için gereken;
 - a- Kanserojen kategorisinde yer alan kimyasalların yasal mevzuatta yer alan sınırları,
 - b- Hangi üretim sırasında hangi kimyasalın açığa çıkabileceği,
 - c- Çalışanların maruz kaldıkları kimyasal madde miktarları ve maruziyet sürelerinin mümkün olan en az düzeyde tutulup tutulmadığı,
 - d- Tehlikeli kimyasal maddelerle çalışmaların, en az sayıda işçi ile yapılıp yapılmadığı,
 - e- Solvent bazlı üretim yapılan alanın tesis içerisinde diğer çalışma alanlarından ayrılıp ayrılmadığı,
 - f- Üretim sahası içerisinde gerekli olan miktardan fazla tehlikeli kimyasal madde bulundurulup bulundurulmadığı,
 - g- Kimyasalların buharlaşarak çalışma ortamına yayılmasını önlemek için kazan kapaklarının kapalı tutulup tutulmadığı,
 - h- Solventlerin muhafaza edildiği varillerin kapaklarının kontrol edilip edilmediği,
 - ı- Sıvı kimyasalların doldurulduğu, boşaltıldığı ve benzeri bir işlemin yapıldığı bu yerde, yere dökülen sıvının yayılmasını önlemek için gerekli tedbirler alınıp alınmadığı,
 - i- Ortamdaki uçucu organik bileşiklerin konsantrasyonları kontrol altında tutularak kişisel maruziyetlerin belirlenip belirlenmediği,
 - j- Kimyasalların kullanıldığı çalışma ortamlarında bulunan havalandırma sistemlerinin etkili şekilde çalışıp çalışmadığı,
 - k- Havalandırma kaynaklarının yapılan işe uygun olup olmadığı gibi hususlar denetlenmekte midir? Denetlendiyse sonucu nedir?